

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

Θέμα: Ανάγκη μελέτης υλοποίησης έργου μέσου σταθερής τροχιάς στην Κρήτη – Διερεύνηση δυνατοτήτων ευρωπαϊκής χρηματοδότησης στο πλαίσιο της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής βιώσιμων μεταφορών και τουρισμού

Η Κρήτη αποτελεί αδιαμφισβήτητα ένα από τα σημαντικότερα περιφερειακά κέντρα της χώρας και ταυτόχρονα έναν από τους πλέον δημοφιλείς ευρωπαϊκούς τουριστικούς προορισμούς. Με πληθυσμό που υπερβαίνει τις 600.000, αστικά κέντρα, ραγδαία αναπτυσσόμενο τουριστικό και εμπορικό δυναμικό και μεγάλα πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, η ανάγκη για σύγχρονες, βιώσιμες, δημόσιες μεταφορές είναι επιτακτική.

Η σημερινή της συγκοινωνιακή δομή περιορίζεται ουσιαστικά στις οδικές μεταφορές, με ιδιωτικά ΙΧ ή με λεωφορεία, παραμένοντας το μοναδικό μεγάλο νησί στην Ευρώπη που δεν διαθέτει κανένα μέσο σταθερής τροχιάς. Αυτό όχι μόνο εντείνει την κυκλοφοριακή επιβάρυνση, την περιβαλλοντική ρύπανση και τα προβλήματα προσβασιμότητας, αλλά συνιστά και αναπτυξιακή υστέρηση με ευρύτερες συνέπειες για την οικονομία και την ποιότητα ζωής.

Η κατασκευή του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλι, σε συνδυασμό με την εν εξελίξει υλοποίηση του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ), αλλάζει τα δεδομένα στην τοπική και περιφερειακή κινητικότητα, καθιστώντας την ανάγκη για τη δημιουργία ενός μέσου σταθερής τροχιάς ακόμη πιο επίκαιρη. Σύμφωνα με δημόσιες δηλώσεις κατά τη διάρκεια της προ ολίγων μηνών επίσκεψης του Επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Βιώσιμες Μεταφορές και τον Τουρισμό, κ. Τζίτζικώστα, στην Περιφέρεια Κρήτης, επιβεβαιώθηκε η συγχρηματοδότηση έργων όπως ο ΒΟΑΚ και το νέο αεροδρόμιο από ευρωπαϊκούς πόρους, ενώ υπογραμμίστηκε ότι τέτοιου τύπου έργα αποτελούν προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιπλέον, ο ίδιος ο Επίτροπος επεσήμανε την επεξεργασία της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για τον τουρισμό και τις βιώσιμες μεταφορές, που αναμένεται να παρουσιαστεί το 2026 και στοχεύει στην προώθηση πράσινων υποδομών, φιλικών προς το περιβάλλον και τις τοπικές κοινωνίες. Το γεγονός αυτό αφήνει ξεκάθαρα ανοιχτό το ενδεχόμενο υποβολής νέων αιτήσεων για χρηματοδότηση έργων υποδομών μεταφορών από ευρωπαϊκούς πόρους, αρκεί να υπάρχει πολιτική βούληση και τεκμηριωμένος σχεδιασμός από τα κράτη-μέλη. Κατά την τοποθέτησή του μάλιστα, στη συνάντηση που είχε στην αρμόδια Περιφέρεια ο Επίτροπος ανέφερε ότι «*η Ευρώπη είναι παντού*» και πώς βελτιώνει τη ζωή μας «*αρκεί να υπάρχουν οι τοπικοί ηγέτες και οι περιφερειακοί ηγέτες, που έχουν τις γνώσεις να απορροφήσουν τα χρήματα και να τα κατευθύνουν, απαντώντας τις πραγματικές ανάγκες που έχει ο τόπος μας*». Κατά συνέπεια:

Επειδή, το μέσο σταθερής τροχιάς – κατά προτεραιότητα στη διαδρομή Ηράκλειο – Νέο Αεροδρόμιο Καστελίου, με μελλοντική προοπτική επέκτασης σε άλλες πόλεις – συνιστά έργο με τεράστιο περιβαλλοντικό, και αναπτυξιακό αποτύπωμα αλλά και ομόφωνο αίτημα της τοπικής κοινωνίας,

Επειδή, αποτελεί επίσης υποχρέωση της Πολιτείας στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών δεσμεύσεων για πράσινη και βιώσιμη κινητικότητα, και συνδέεται άμεσα με τους στόχους του ΕΣΠΑ, του Ταμείου Ανάκαμψης, του Connecting Europe Facility (CEF) και του νέου Μηχανισμού για τις Μεταφορές,

Επειδή, φαίνεται ότι ενδεχομένως δεν έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες εξέτασης και μελέτης ενός τέτοιου σεναρίου.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πως προτίθεται το Υπουργείο, στον απόηχο των ανωτέρω συναντήσεων και δηλώσεων του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου να αξιοποιήσει το θετικό κλίμα και τις κατευθύνσεις που διαμορφώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να διερευνήσει το ενδεχόμενο υποβολής πρότασης για ευρωπαϊκή συγχρηματοδότηση έργου σταθερής τροχιάς στην Κρήτη, μέσω των διαθέσιμων μηχανισμών;
2. Πως σκοπεύει να εντάξει την Κρήτη στον εθνικό και ευρωπαϊκό στρατηγικό σχεδιασμό βιώσιμων μεταφορών, εξασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση των κατοίκων και επισκεπτών του νησιού σε σύγχρονες, φιλικές προς το περιβάλλον και οικονομικά προσιτές συγκοινωνίες;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Μαμουλάκης Χάρης